

KISS, J. B., RÉKÁSI, J., RICHNOVSZKY, A.:

Dobrudzsában (Románia) gyűjtött vadmadarak puhatestű tápláléka - Molluskennahrung von Wildvögeln aus der Dobrudscha (Rumänien)

ABSTRACT: This is a report on the molluscs found in the stomach of birds collected in North-Dobrogea, Romania, between 1977 and 1981. 1221 individuals of 91 bird species were examined, and 23 mollusc species were found in 180 individuals. The most common species are Lithoglyphus naticoides, Bithynia tentaculata, Planorbis planorbis and Valvata piscinalis.

1977. júniusától 1981. augusztusáig az észak-dobrudzsai Duna-deltában 91 madárfaj 1221 egyedének táplálkozásbiológiai vizsgálatát végeztük el.

Puhatestű táplálékot 31 madárfaj /34,06%/, 180 egyedében /17,87%/ találtunk /az egyedszámot a 31 faj 1007 egyedéhez viszonyítottuk, nem pedig az összes megvizsgált 91 madárfaj 1221 egyedéhez/.

Dolgozatunkban egyrészt adatokat kívánunk nyújtani a madarak puhatestű táplálékának megismeréséhez, másrészt az észak-dobrudzsai Mollusca-fajok faunisztikai adatait bővítjük. A Duna-delta és közvetlen környékének 24 pontjáról került elő az a 180 madár egyed, amelynek begy- és gyomortartalmában puhatestűt találtunk.

Mivel nagy faj- és egyedszámú vizimadarat vizsgáltunk meg, táplálkozásbiológiai szempontból a negativ eredmények is fontosak. A következő 60 madárfaj egyedeinek táplálékában nem találtunk Mollusca fajt a vizsgált időszakban /zárójelben az egyedszám/:

Gavia arctica /1/	Ceturnix coturnix /3/	.Columba oenas /1/
Podiceps nigricollis /2/	Phasianus colchicus /28/	Cuculus canorus /1/
Podiceps cristatus /34/	Porzana porzana /1/	Asio otus /1/
Phalacrocorax carbo /1/	Squatarola squatarola /2/	Alcedo atthis /1/
Phalacrocorax pygmaeus /23/	Tringa totanus /2/	Merops apiaster /6/
Ardea purpurea /4/	Actitis hypoleucos /1/	Coracias garrulus /3/
Ardeola ralloides /3/	Arenaria interpres /2/	Upupa epops /1/
Egretta alba /1/	Lymnocryptes minimus /4/	Picus canus /1/
Nycticorax nycticorax /3/	Crocethia alba /1/	Dryocopus martius /1/
Ixobrychus minutus /1/	Calidris temminckii /1/	Dendrocopos major /1/
Botaurus stellaris /1/	Stercorarius parasiticus /2/	Garrulus glandarius /1/
Anser albifrons /4/	Larus canus /1/	Parus palustris /1/
Anas crecca /7/	Larus argentatus /2/	Turdus pilaris /3/
Anas penelope /2/	Larus fuscus /2/	Oenanthe oenanthe /1/
Netta rufina /6/	Larus ridibundus /7/	Sturnus vulgaris
Aythya ferina /2/	Larus ichthyaetus /1/	Coccothraustes coccothraustes /1/
Circus cyaneus /1/	Chlidonias hybrida /2/	Carduelis carduelis /2/
Circus aeruginosus /1/	Chlidonias niger /1/	Carduelis flammea /1/
Falco subbuteo /1/	Gelochelidon nilotica /1/	Fringilla coelebs /1/
Perdix perdix /4/	Hydroprogne caspia /2/	Fringilla montifringilla /4/

1. sz. táblázat: Mollusca-fajt fogyasztó madarak

	A	B	%
1. Podiceps griseigena	6	3	50,00
2. Plegadis falcinellus	19	7	36,84
3. Cygnus olor	3	1	33,33
4. Anser anser	7	4	57,14
5. Anas platyrhynchos	55	21	38,18
6. Anas querquedula	6	1	16,66
7. Anas acuta	3	1	33,33
8. Aythya fuligula	2	2	100,00
9. Aythya nyroca	36	3	8,33
10. Rallus aquaticus	3	1	33,33
11. Gallinula chloropus	13	9	69,23
12. Fulica atra	85	40	47,05
13. Haematopus ostralegus	1	1	100,00
14. Vanellus vanellus	8	1	12,50
15. Charadrius alexandrinus	2	1	50,00
16. Limosa limosa	10	4	40,00
17. Tringa ochropus	2	1	50,00
18. Gallinago gallinago	4	1	25,00
19. Scopulax rusticola	25	1	4,00
20. Phimoschus pugnax	3	2	66,66
21. Sterna hirundo	14	1	7,14
22. Columba palumbus	8	1	12,50
23. Columba livia	7	1	14,28
24. Streptopelia turtur	12	2	16,66
25. Streptopelia decaocto	460	20	4,34
26. Strix aluco	1	1	100,00
27. Melanocorypha calandra	1	1	100,00
28. Corvus cornix	162	40	24,69
29. Corvus frugilegus	5	2	40,00
30. Coloeus monedula	5	1	20,00
31. Pica pica	39	5	12,82
<u>Összesen: 31 faj</u>	<u>1007</u>	<u>180</u>	<u>17,87 %</u>

2. sz. táblázat:

Mollusca-táplálék	Eset	Db
1. Lithoglyphus naticoides	26	117
2. Bithynia tentaculata	10	25
3. Planorbis planorbis	9	28
4. Valvata piscinalis	7	12
5. Helicella obvia	6	9
6. Helicopsis striata	5	22
7. Visiparus sp.	5	9
8. Fagotia acicularis	4	5
9. Anisus septemgyratus	3	15
10. Viviparus contectus	3	6
11. Planorbarius cornueus	3	5
12. Vallonia pulchella	3	3
13. Lymnaea stagnalis	2	6
14. Theodoxus danubialis	2	4
15. Theodoxus sp.	2	4
16. Dreissena polymorpha	1	23
17. Hydrobia stagnorum	1	2
18. Valvata naticina	1	1
19. Segmentina nitida	1	1
20. Viviparus acerosus	1	1
21. Lymnaea palustris	1	1
22. Theodoxus transversalis	1	1
23. Anisus vortex	1	1
24. Perforatella rubiginosa	1	1
25. Chondrula tridens	1	1
26. Mollusca sp. töredék	96	97
27. Lamellibranchiata sp.	8	8

FAUNISZTIKA

Podiceps griseigena

1. ♀
Murighiol, 17. III. 1978
1 Expl. Viviparus sp.
2. Sex ?
Dunavatu de Sus, 20. V. 1978
5 Expl. Viviparus sp.
3. ♀
Dunavatu de Sus, 22. V. 1978
1 Expl. Bithynia tentaculata
1 Expl. Viviparus sp.

Plegadis falcinellus

1. Sex ?
Murighiol, 12. VII. 1978

- 1 Expl. Viviparus sp.
1 Expl. Mollusca sp.
2. Sex ?
Murighiol, 12. VII. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
3. ♀ /iuv./
Murighiol, Fischteich, 24. VIII. 1978
2 Expl. Bithynia tentaculata
4. ♀
Sarinasuf, 21. IX. 1978
1 Expl. Planorbis planorbis
5. ♀
Murighiol, 3. IX. 1979
1 Expl. Bithynia tentaculata
3 Expl. Valvata piscinalis

6. ♂
Murighiol, 5. IX. 1979
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
7. ♀
Letea, 17. IX. 1980
5 Expl. Lymnaea stagnalis
- Cygnus olor
1. ♂
Sacalin, 24. IX. 1980
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück /Meeresmuschel/
- Anser anser
1. ♂
"6 Martie", 11. IX. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
2. Sex ?
"6 Martie", 11. IX. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
3. ♂
"6 Martie", 11 IX. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
4. ♂
Maliuc, 18. X. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
- Anas platyrhynchos
1. ♀
Murighiol, 17. IX. 1977
12 Expl. Planorbis planorbis
2 Expl. Anisus septemgyratus
2. ♀
Murighiol, 17. IX. 1977
7 Expl. Bithynia tentaculata
1 Expl. Planorbarius corneus
3. ♂
Maliuc, 29. IX. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
4. ♀
Sarinacuf, 20. X. 1977
3 Expl. Planorbarius corneus
9 Expl. Planorbis planorbis
5. ♀
Sarinacuf, 25. X. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
6. ♀
Maliuc, 5. I. 1978
11 Expl. Lithoglyphus naticoides
7. ♂
Maliuc, 5. I. 1978
- 7 Expl. Lithoglyphus naticoides
8. ♂
Caraorman, 19. VII. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
9. ♀
Murighiol, 10. IX. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
10. ♂
Murighiol, 10. IX. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
11. ♀
"6 Martie", 20. X. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
12. ♂
Calica-Razelm, 26. XI. 1978
23 Expl. Dreissena polymorpha
13. ♀
Calica, 3. XIII. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
14. ♂
Bisericuta, 5. IV. 1979
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück /aus dem Meer/
15. ♂
Bisericuta, 5. IV. 1979
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück /aus dem Meer/
16. ♀
Sacalin, 17. VIII. 1979
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück /aus dem Meer/
17. ♂
Tulcea, 1. XII. 1979
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
18. ♀
Tulcea, 1. III. 1980
1 Expl. Bithynia tentaculata
19. ♀
Murighiol, 14. VIII. 1980
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
20. ♀
Murighiol, 15. VIII. 1980
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
21. ♂
Sacalin, 13. VIII. 1981
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
- Anas querquedula
1. ♀
Uzina, 17. IV. 1978
1 Expl. Bithynia tentaculata Bruchstück

Anas acuta

1. ♂
Sacalin, 11. VII. 1981
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

Aythya fuligula

1. ♂
1 Expl. Mollusca sp. /Meeresmuschel/
Sariniasuf, 22. XI. 1979
2. ♂
Sariniasuf, 22. XI. 1979
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

Aythya nyroca

1. ♀
"6 Martie", 29. III. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
2. ♀
Murighiol, 30. IX. 1979
1 Expl. Planorbis cornutus
1 Expl. Planorbis planorbis
Verschiedene Bruchstücke /Süßwasserschnecken/
Maliuc, 14. XI. 1980
3. ♂
7 Expl. Bithynia tentaculata
25 Expl. Lithoglyphus naticoides

Rallus aquaticus

1. ♂
Murighiol, 14. XI. 1980
2 Expl. Anisus septemcyratus

Gallinula chloropus

1. ♀
Uzina, 31. III. 1978
1 Expl. Planorbis planorbis
2. ♂
Uzina, 13. IV. 1978
1 Expl. Segmentina nitida
3. ♂/iuv./
Maliuc, 7. IX. 1978
2 Expl. Lithoglyphus naticoides
4. ♂
Murighiol, 13. IV. 1980
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
5. ♂
Murighiol, 13. IV. 1980
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
6. ♀
Murighiol, 26. X. 1980
- 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
- 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
7. ♂
Murighiol, 26. X. 1980
- 1 Expl. Planorbis planorbis
8. ♂
Murighiol, 14. XI. 1980
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
9. ♂
Sariniasuf, 22. XI. 1980
1 Expl. Planorbis planorbis
- 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
- 1 Expl. Lymnaea stagnalis
2. ♀
Sariniasuf, 13. X. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
3. ♂
Sariniasuf, 19. X. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
4. Sex ?
Carorman, 20. X. 1977
1 Expl. Vallonia pulchella
2 Expl. Hydrobia stagnorum
5. Sex ?
Carorman, 22. X. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
6. ♂
Murighiol, 24. VIII. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
7. ♂
Maliuc, 6. IX. 1978
1 Expl. Viviparus acerosus
15 Expl. Lithoglyphus naticoides
8. ♂
Maliuc, 6. IX. 1978
2 Expl. Viviparus contectus
12 Expl. Lithoglyphus naticoides
9. ♂
Maliuc, 7. IX. 1978
1 Expl. Lithoglyphus naticoides
10. ♂
Maliuc, 16. VII. 1979
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
11. ♀
Murighiol, 28. IX. 1979
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
12. Sex ?

- Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
13. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
14. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
15. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp.
16. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
17. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
18. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
19. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
20. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
21. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
22. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
23. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
24. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
25. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
26. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
27. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
28. Sex ?
- Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
- Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
29. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Theodoxus transversalis
30. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Viviparus contectus
31. Sex ?
 Maliuc, 12. I. 1980
 1 Expl. Pagotia acicularis
32. ♂
 Murighiol, 15. VIII. 1980
 5 Expl. Lithoglyphus naticoides
33. ♀
 Murighiol, 15. VIII. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
34. ♀
 Murighiol, 16. VIII. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
35. ♂
 Murighiol, 16. VIII. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
36. ♂
 Murighiol, 16. VIII. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
37. ♂
 Murighiol, 16. VIII. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
38. ♂
 Murighiol, 16. VIII. 1980
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
39. ♀
 "6 Martie", 24. III. 1981
 1 Expl. Theodoxus sp.
40. Sex ?
 Sacalin, 13. VIII. 1981
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
- Haematopus ostralegus
1. Sex ?
 Crisan, 22. VII. 1979
 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
- Vanellus vanellus
1. ♂
 Bestope, 4. III. 1978
 1 Expl. Lymnaea palustris

Charadrius alexandrinus

1. ♀
Murighiol, 2. IV. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

Limosa limosa

1. ♀
Murighiol, 30. VI. 1978
2 Expl. Valvata piscinalis

2. ♂
Crisan, 14. VII. 1978
5 Expl. Lithoglyphus naticoides
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

3. ♀
Crisan, 16. IX. 1978
1 Expl. Valvata piscinalis

4. ♀
Crisan, 8. VII. 1979
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

Tringa ochropus

1. ♀
Murighiol, 2. IV. 1980
1 Expl. Valvata piscinalis

Gallinago gallinago

1. ♀
Murighiol, Fischteich, 10. IX. 1978
2 Expl. Lithoglyphus naticoides

Scolopax rusticola

1. ♂
C. A. Rosetti, 9. XI. 1979
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

Phantomachus pugnax

1. ♂
Crisan, 13. VII. 1978
2 Expl. Lithoglyphus naticoides
2. ♂
Crisan, 14. VII. 1978
6 Expl. Lithoglyphus naticoides

Sterna hirundo

1. ♂ /iuw./
Sacalin, 31. VII. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

Columba palumbus

1. ♀
Murighiol, Plopou, 1. IV. 1980

3 Expl. Helicopsis striata

Columba livia

1. ♀
Maliuc, 17. VIII. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

Streptopelia turtur

1. ♂
Letea, 22. VI. 1977
1 Expl. Helicella obvia

2. ♂
Letea, 17. IX. 1980
4 Expl. /iuw./ Helicella obvia
1 Expl. Chondrula tridens

Streptopelia decaocto

1. ♂
Maliuc, 30. VIII. 1977
1 Expl. Helicella obvia
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

2. ♂
Maliuc, 31. VIII. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

3. ♂
Maliuc, 31. VIII. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

4. ♂
Somova, 30. X. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

5. ♀
Somova, 30. X. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

6. ♂
Somova, 5. XI. 1977
1 Expl. Vallonia pulchella

7. ♀
Maliuc, 16. VIII. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

8. ♂
Tulcea, 1. I. 1978
1 Expl. /iuw./ Helicella obvia

9. ♂
Tulcea, 8. I. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück

10. ♀
Tulcea, 8. I. 1978
1 Expl. Vallonia pulchella

11. ♂
Tulcea, 12. I. 1978

- 1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
12. ♂
Plop, 3. III. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
13. ♂
Colina, 5. III. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
14. ♀
Letea, 27. IV. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
15. ♀
Murighiol, 31. V. 1978
1 Expl. Valvata naticina
16. ♀
Colina, 23. VIII. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
17. ♂
Tulcea, 3. IX. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
18. ♀
Tulcea, 3. IX. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
19. ♀
"6 Martie", 20. X. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
20. ♂
"6 Martie", 20. X. 1978
1 Expl. /iuv./ Lithoglyphus naticoides
- Strix aluco
1. ♀
Babadag, 29. X. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück /nur Operkulum/
- Melanocorypha calandra
1. ♂
Tulcea, 25. II. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
- Corvus cornix
1. ♀
Letea, 22. VI. 1977
1 Expl. Lamellibranchiata sp. /Weichteile/
2. Sex ?
Maliuc, 30. VIII. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
3. ♂
Murighiol, 17. IX. 1977
2 Expl. Helicopsis striata
4. ♂
Sariniasuf, 12. X. 1977
5 Expl. Lithoglyphus naticoides
3 Expl. Theodoxus danubialis
5. ♂
Maliuc, 27. X. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
6. ♂
Maliuc, 27. X. 1977
2 Expl. Lithoglyphus naticoides
1 Expl. Fagotia acicularis
7. ♀
Maliuc, 27. X. 1977
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
8. ♀
Maliuc, 29. III. 1978
1 Expl. Valvata piscinalis
9. ♀
Murighiol, 17. V. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
10. ♂
Sf. Gheorghe, 9. VI. 1978
1 Expl. Planorbis planorbis
11. Sex ?
Dunavat, Razelm, 5. VII. 1978
1 Expl. Anisus vortex
12. ♀
Sariniasuf, 2. VIII. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
13. ♀
Dunavat, can., 17. VIII. 1978
1 Expl. Viviparus sp. /Operkulum/
14. ♀
Dunavatu de Jos, 17. VIII. 1978
3 Expl. Viviparus contectus
15. ♂
Tulcea, 3. IX. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
16. ♂
Maliuc, 7. IX. 1978
1 Expl. Lithoglyphus naticoides
17. ♀
Maliuc, 7. IX. 1978
1 Expl. Lithoglyphus naticoides
18. ♀
Maliuc, 7. IX. 1978
1 Expl. Lithoglyphus naticoides
19. ♀
Letea, Rosetti, 3. XI. 1978

- 2 Expl. Helicopsis striata
20. ♂
C. A. Rosetti, 3. XI. 1978
14 Expl. Helicopsis striata
1 Expl. Lithoglyphus naticoides
21. ♂
C. A. Rosetti, 3. XI. 1978
1 Expl. Perforatella rubiginosa
22. ♀
Murighiol, 30. III. 1979
2 Expl. Bithynia tentaculata
1 Expl. Valvata piscinalis
23. ♂
St. Gheorghe, 27. IV. 1979
11 Expl. Anisus septemgyratus
24. ♂
Sacalin, 19. VI. 1979
1 Expl. Mollusca sp. /Meeresmuschel/
25. ♂
Sacalin, 19. VI. 1979.
1 Expl. Mollusca sp. /Meeresmuschel/
26. ♂
Maliuc, 29. VI. 1979
1 Expl. Bithynia tentaculata
27. ♂
Maliuc, 17. VII. 1979
3 Expl. Valvata piscinalis
28. ♂
Maliuc, 17. VII. 1979
1 Expl. Bithynia tentaculata
29. ♀
Maliuc, 18. VII. 1979.
1 Expl. Lithoglyphus naticoides
30. ♂
C. A. Rosetti, 25. VII. 1979.
1 Expl. Helicopsis striata
31. ♂
Maliuc, 14. X. 1979.
1 Expl. Fagotia acicularis
32. ♀
Maliuc, 18. X. 1979
1 Expl. Mollusca sp. /Operkulum/
33. ♀
Tulcea, Beiu, 8. III. 1980
3 Expl. Lithoglyphus naticoides
34. ♂
Can. Lipovenilor, 24. VI. 1980
1 Expl. Theodoxus danubialis
35. ♂
Murighiol, 16. VIII. 1980
1 Expl. Lithoglyphus naticoides
36. ♂
C. A. Rosetti, 18. IX. 1980
2 Expl. Lithoglyphus naticoides
1 Expl. Helicella obvia
37. ♀
Sacalin, 25. IX. 1980
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
38. ♀
Can. Dumavati, 23. VI. 1981
2 Expl. Lithoglyphus naticoides
39. ♂
Can. Lipovenilor, 23. VI. 1981
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
40. Sex ?
Can. Lipovenilor, 23. VI. 1981
2 Expl. Fagotia acicularis
1 Expl. Lithoglyphus naticoides
3 Expl. Theodoxus sp. /Bruchstücke von Meeresmuscheln/
- Corvus frugilegus
1. ♂
Tulcea, 8. III. 1980
1 Expl. Helicella obvia
2. Sex ?
Tulcea, 30. XI. 1980
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
- Coleosus monedula
1. ♀
Letea, 26. V. 1980
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
- Pica pica
1. ♀
Maliuc, 26. X. 1978
1 Expl. Lamellibranchiata sp. Bruchstück
2. Sex ?
Murighiol, 1. VII. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
3. ♂
Can. Dumavati, 17. VIII. 1978
1 Expl. Mollusca sp. Bruchstück
4. ♂
Caraorman, 15. VII. 1980
1 Expl. Planorbis planorbis

Összefoglalás: Táplálkozásbiológiai vizsgálataink során 19 genusba tartozó 23 Mollusca-faj került elő az Észak-Dobrudzsában 1977-1981 között gyűjtött vadmadarak gyomortartalmából. Összesen 91 madárfaj 1221 egyednek bromatológiai vizsgálatát végeztük el. A rendkívül ritka madárfajokra való tekintettel a negatív eredményeket is fontosnak tartottuk közölni. Puhatestű tápláléket 31 madárfaj /34,06 %/ 180 egyedben /17,87 %/ találtunk. Háromnál több Mollusca-fajt egyetlen gyomorban sem találtunk. A leggyakrabban fogyasztott Mollusca-fajok: Lithoglyphus naticoides 26 eset/117 db; Bithynia tentaculata 10 eset/25 db; Planorbis planorbis 9 eset/28 db; Valvata piscinalis 7 eset/12 db.

A nagyobb egyedszában megvizsgált madarak közül: a Scolopax rusticola: 4,0 %-a; a Streptopelia decaocto: 4,34 %-a; a Sterna hirundo: 7,14 %-a; az Aythya nyroca: 8,33 %-a; a Fica pica: 12,82 %-a; a Streptopelia turtur 16,66 %-a; a Corvus cornix: 24,69 %-a; a Plegadis falcinellus: 36,84 %-a; az Anas platyrhynchos: 38,18 %-a; a Fulica atra: 47,05 %-a; a Gallinula chloropus: 69,23 %-a fogyasztott puhatestűt.

Előző dolgozatukkal /KISS-RÉKÁSI-RICHNOVSZKY 1978/ összevetve az a-
zonos madárfajokat, feltűnő, hogy a Phalacocorax carbo, Ardea purpurea,
Anas crecca, Phasianus colchicus, Tringa totanus, Turdus pilaris, Stur-
nus vulgaris madárfajok jelenlegi vizsgálati időszakban nem fogyasztottak
puhatestű tápláléket a korábbi időszaktól eltérően.

Zusammenfassung: Während unserer ernährungsbiologischen Untersuchungen fanden wir in den Mägen der zwischen 1977-1981 in Nord-Dobrujscha aufgefundenen Wildvögel in 19 Genus gehörende 23 Mollusken-Rassen. Wir vollzogen die bromatologische Untersuchung insgesamt bei 1221 Exemplaren von 91 Vogelrassen. Da es um besonders seltene Vogelrassen geht, ist es wichtig, auch die negativen Ergebnissen zu publizieren. In 180 Exemplaren /17,87 %/ von 31 Vogelrassen /34,06 %/ fanden wir Mollusken-Nahrung. Mehr als drei Mollusken-Rassen waren in keinem Magen zu finden. Die am häufigsten verehrten Mollusken-Rassen: Lithoglyphus naticoides 26 Fälle /117 Stück; Bithynia tentaculata 10 Fälle/25 Stück; Planorbis planorbis 9 Fälle/28 Stück; Valvata piscinalis 7 Fälle/12 Stück.

Literatur

RÉKÁSI, J. - RICHNOVSZKY, A. /1974/: Adatok a madarak osigatáplálékának kérdéséhez. /Angaben zur Frage der Schneckenernährung bei Vögeln./ Soosiana, 2: 45-50. - KISS, J. - RÉKÁSI, J. - RICHNOVSZKY, A. /1978/: Romániában gyűjtött vadmadarak osigatápláléka. /Schnecken als Vogelnahrung in Rumänien./ Soosiana, 6: 35-44.

KISS JÁNOS BOTOND

Tulcea
Str. 23 August, Bloc H 1, Sc. A. Ap. 3.
ROMANIA

Dr. RÉKÁSI JÓZSEF

Pannonhalma
Vár u. 2.
H-9090

Dr. RICHNOVSZKY ANDOR

Baja
Kölcsey u. 1.
H-6500